

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus pitää esitysluonnoksessa esitettyjä tavoitteita arvoiltaan oikeansuuntaisina ja opiskelijoiden tarpeet huomioivina. Olennaista on ennaltaehkäisevä ja riittävä oppimisen tuki. Uudistusten rahoitus tulee varmistaa, jotta niillä lisätään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta myös pitkällä aikavälillä.

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Kirkkohallitus pitää tärkeänä sitä, että lukion opiskelijalla on jatkossakin oikeus saada tukea riippumatta siitä, mistä oppimisen vaikeudet johtuvat. Tiedonsiirtoa tukipäätöksistä on syytä parantaa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä, jotta tuen ketju olisi yhtäjaksoinen aina varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka. Yhtenäinen tietoturvallinen sähköinen väylä voisi olla käytännön ratkaisu. Rahoituksen suhteen Kirkkohallitus pitää huolestuttavana sitä, jos lakisääteistä erityisopetusta järjestetään määräaikaisella hankerahoituksella.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Vaikka väestöennusteiden mukaan lukiolaisten ikäluokat ovat pienemässä, on tärkeä pitää huolta maan kattavasta lukioverkosta. Sillä on vaikutusta myös perusopetuksen laadukkaaseen toteutumiseen sekä alueiden elinvoimaisuuteen. Koulutuksen järjestäjän syrjäisyyden lisäksi myös vähemmistökieli on huomioitava yhdenvertaisesti rahoitusperusteissa.

Kirkkohallitus muistuttaa, että kurssitarjonnan haasteista huolimatta pienissä lukioissa opiskelija saa helpommin tukea opintoihinsa, koska opettajat tuntevat opiskelijat ja pystyvät antamaan pienissä opetusryhmissä henkilökohtaisempaa ohjausta. Tällä on vaikutusta opiskelumotivaatioon, koettuun hyvinvointiin ja sen myötä myös oppimistuloksiin.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Kirkkohallitus kannattaa englanninkielisen lukiokoulutuksen ja ylioppilastutkinnon mahdollistamista vain selkein rajoituksin. Ensisijaisina kohderyhminä tulee olla kansainväliset toimijat, paluumuuttajat ja vanhempiensa työn vuoksi Suomeen saapuneet nuoret, joiden koulukieli on ollut englanti, ja tarjonnut siksi heikot edellytykset menestyä suomen- tai ruotsinkielisessä tutkinnossa. Esitetty uudistus ei saisi heikentää kansallisilla kielillä suoritettun ylioppilastutkinnon asemaa.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Taito- ja taideaineiden opiskelu voi olla lukiolaiselle uravalintaan vaikuttava, mutta myös opiskelumotivaatiota ja –hyvinvointia lisäävä tekijä. Sen vuoksi näiden aineiden asemaa on hyvä vahvistaa kehittämällä lukiodiplomeja ylioppilaskokeeksi korkeakoulujen valintakriteerejä silmällä pitäen. Kehittämistyössä tulee taata tasapuolinen arviointi riittävin opettajaresurssein. Kirkkohallitus ei kuitenkaan näe kyseisiä säädösehdotuksia kiireellisenä prioriteettina.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Kirkkohallituksella ei ole tähän lausuttavaa.

7. Muut kommentit

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus kannattaa ensisijaisesti esitysluonnoksen niitä uudistuksia, jotka parantavat opiskelumotivaatiota, vahvistavat opiskeluhoitoa ja opiskelijan saamaa tuki- ja erityisopetusta koko maassa. Myös esityksiä englanninkielisestä lukiokoulutuksesta ja ylioppilastutkinnosta sekä taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeesta Kirkkohallitus tarkastelee tästä näkökulmasta.

Vinko Tuula
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus